

Uchwała Nr SO-14/0957/173/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 6 grudnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Wieleń na lata 2025-2044

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.), w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), o przedłożonym przez Burmistrza Wieleńa projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieleń na lata 2025-2044 wyraża

opinię pozytywną z uwagą
w pkt III.1 uzasadnienia

UZASADNIENIE

I.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieleń na lata 2025-2044 (dalej WPF) został przedłożony tutejszej Izbie w dniu 14 listopada 2024 r.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się m.in. z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: uchwałą budżetową na 2024 r. (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2043 (po zmianach), projektem uchwały budżetowej na 2025 rok, uchwałami okołobudżetowymi mogącymi mieć wpływ na zadłużenie Jednostki oraz sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. i 30 września 2024 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie WPF zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.
2. Do projektu WPF dołączone zostały objaśnienia przyjętych wartości, czym spełniono wymóg określony w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych.
3. Z projektu wynika, że okres objęty wieloletnią prognozą finansową odpowiada okresowi, na jaki przyjęto limity wydatków na realizację ujętych w prognozie przedsięwzięć, a prognoza kwoty długu

sporządzona jest na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co wyczerpuje dyspozycję art. 227 ustawy o finansach publicznych.

4. Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące są niższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 626.870,67 zł (w budżecie nie są planowane przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych), tym samym nie została spełniona relacja z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Jeśli wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznacza to, iż wydatki te realizowane są na poziomie przekraczającym możliwości finansowe jednostki.

Zgodnie natomiast z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych, dodanym ustawą z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756) w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu Izby oraz przedłożonego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieleń na lata 2025-2044 Skład Orzekający ustalił, że wykonana nadwyżka operacyjna w 2022 r. wyniosła 5.026.752,04 zł, w 2023 r. wyniosła 1.724.772,45 zł, a planowany na koniec III kwartału 2024 r. deficyt operacyjny wynosi 6.120.940,60 zł. W latach 2026-2044 zaplanowano nadwyżkę operacyjną, przy czym zauważyć należy, że ewentualne wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki

Zatem warunek, o którym mowa we ww. art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych został spełniony. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, a w szczególności dochodów i wydatków bieżących i w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. Podkreślić należy, iż deficyty operacyjne mają wpływ na zdolność Jednostki do spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia przychodów zwrotnych w latach prognozy.

5. Dług Gminy na koniec 2025 r. wyniesie 56.677.581,00 zł, co oznacza jego zmniejszenie w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2024 r. o 2.361.575,27 zł. Zgodnie z WPF w kolejnych latach przewiduje się stopniowe zmniejszanie kwoty długu. Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust.2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2025 r. wyniesie 80,04 %.
6. W 2025 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok), wynosi 7,38 %, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Gminy ustalonym na poziomie 10,72 %. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2026–2044) obliczona na podstawie prognozowanych wielkości relacja, o której mowa w art. 243 ustawy

o finansach publicznych nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, iż w roku 2026 występuje zagrożenie w zakresie zachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy, gdyż we wskazanym okresie różnica pomiędzy wskaźnikiem dopuszczalnym obliczonym w oparciu o plan trzeciego kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy z poz. 8.3, a wskaźnikiem planowanym łącznej spłaty zobowiązań z poz. 8.1 jest niewielka i wynosi 0,59 punktu procentowego.

Skład Orzekający wskazuje zatem na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania, ewentualnie dokonywania zmian w harmonogramie spłaty zobowiązań, celem zachowania reguły określonej w art. 243 ufp. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ufp. Konieczne jest zatem rzetelne ustalenie możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ufp, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.

7. Zakres przewidzianych dla organu wykonawczego upoważnień nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 228 ustawy o finansach publicznych.
8. Projekt uchwały w sprawie WPF wykazuje zgodność z projektem uchwały budżetowej w zakresie wymaganym art. 229 ustawy, za wyjątkiem pozycji wykazanych w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	WPF	Budżet	WPF - Budżet
		2025	2025	
1.1.3	Z subwencji ogólnej	13 827 143,05	15 002 815,21	- 1 175 672,16
1.1.5	Pozostałe dochody bieżące, w tym:	17 485 907,16	16 310 235,00	1 175 672,16

Skład Orzekający wskazuje, że na etapie uchwalania uchwała budżetowa i wieloletnia prognoza finansowa powinny wykazywać pełną zgodność, a zatem projekty tych uchwał winny być ze sobą zbieżne.

9. W projektowanym wykazie planowanych przedsięwzięć wieloletnich przewiduje się kontynuację wszystkich zadań zaplanowanych w aktualnie obowiązującej Wieloletniej Prognozie Finansowej ustalonej uchwałą Rady Miejskiej w Wieleniu Nr 636/XLVI/2023 z dnia 19 grudnia 2023 r. (po zmianach) wykraczających poza 2024 rok, za wyjątkiem zadania pn.: „Rozwój działalności usługowej CIS – Rozwój działalności usługowej CIS”, które w ostatniej zmianie WPF (uchwała nr 51/VII/2024 z dnia 6 listopada 2024 r.) wykazane jest w poz. 1.1.1.2 z okresem realizacja na lata 2024 – 2025, łącznymi nakładami finansowymi w wysokości 36.236,00 zł, limitem wydatków na rok 2024 w wysokości 34.894,00 zł, limitem wydatków na rok 2025 w wysokości 1.342,00 zł oraz limitem zobowiązań w wysokości 36.236,00 zł.

III.

Skład Orzekający wskazuje, że:

1. analiza załącznika Nr 1 „Wieloletnia Prognoza Finansowa” wykazała:

- suma kwot wykazanych w latach 2025-2044 w poz. 10.6 „Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” wynosi 55.539.156,27 zł. Ze sprawozdania Rb-Z kwartalnego sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku wynika, że Jednostka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji w wysokości 58.809.922,27 zł. Uwzględniając wartość planowanych przychodów z emisji obligacji oraz planowanych spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych w 2024 r. stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniesie 59.039.156,27 zł. Różnica wynosi 3.500.000,00 zł i dotyczy zaplanowanych w 2024 roku zobowiązań z tytułu przychodów zwrotnych (§ 931).

Suma kwot spłat w pozycji 10.6 winna zostać wykazana w wysokości równej już zaciągniętym i planowanym do zaciągnięcia do końca 2024 r. przychodom zwrotnym. Dane zawarte w pozycji 10.6 załącznika Nr 1 winny dać pełną informację o obciążeniach budżetów lat następnych spłatami zobowiązań wynikających z kredytów i pożyczek oraz obligacji komunalnych zaciągniętych przed 1 stycznia 2024 r., bowiem przepis art. 226 ustawy o finansach publicznych wymaga realistyczności danych zamieszczonych w wieloletniej prognozie finansowej. Przy czym kwota długu na dzień 31.12.2025 r. wyliczona została poprawnie i wynosi 56.677.581,00 zł.

Powyższe stanowi podstawę do sformułowania uwagi:

- w roku 2025 w poz. 3 „Wynik budżetu” wykazano nadwyżkę w wysokości 2.361.575,27 zł, a w pozycji 3.1 „Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczanej na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych” wykazano wartość zerową. Skład Orzekający wskazuje, iż w przypadku gdy różnica między wielkością określoną w poz. 3, a określoną w poz. 3.1 jest większa od zera (co ma miejsce w przedmiotowym przypadku), to różnica ta winna być opisana w objaśnieniach do uchwały, gdyż stosownie do opracowanej przez Ministerstwo Finansów metodologii opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Jednostki Samorządu Terytorialnego, inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej aniżeli spłata kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych wymaga określenia w objaśnieniach do WPF. Jednakże w objaśnieniach do badanej uchwały nie zawarto informacji na ten temat.
Z analizy danych zamieszczonych w załączniku Nr 1 do WPF wynika, że w 2025 r. planuje się rozchody na spłatę kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych w wysokości 3.361.575,27 zł. Zatem tylko na ten cele może być przeznaczona nadwyżka dochodów nad wydatkami w 2025 r., co powinno wynikać z poz. 3.1 załącznika Nr 1 do WPF i treści objaśnień.
2. W załączniku Nr 2 „Przedsięwzięcia WPF” w odniesieniu do przedsięwzięć pod poz. 1.3.1.2, 1.3.2.63, 1.3.2.65 i 1.3.2.66 jako jednostkę odpowiedzialną lub koordynującą wskazano „Wieleń” zamiast wpisać jednostkę organizacyjną Gminy, realizującą lub koordynującą wykonywanie wymienionych przedsięwzięć.
 3. W postanowieniu § 1 wskazano „Ustala się Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Wieleń na lata 2025-2043 (...)” zamiast na lata 2025-2044.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający postanowił, jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia

